

**RADA GMINY
LUBASZ**

**Uchwała Nr XXI/220/13
Rady Gminy Lubasz
z dnia 15 luty 2013r**

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Lubasz na lata 2013-2015

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zmianami), art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /Dz.U. z 2011r,Nr 149, poz 887 ze zmianami.

**Rada Gminy Lubasz
uchwała, co następuje:**

- § 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 w Gminie Lubasz w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lubasz
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

Wiesław Łyczkowski

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 Ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Opracowany został na podstawie kierunków i modeli działań zawartych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wprowadzają nowe rozwiązania w obszarze wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych. Nowym rozwiązaniem wprowadzonym przez w/w ustawę jest kwalifikowanie i kierowanie rodzin do pracy z asystentem rodziny.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Wiesław Łyczykowski

Załącznik do
Uchwały Nr XXI/220/13
Rady Gminy Lubasz
z dnia 15 luty 2013

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE LUBASZ

Wprowadzenie

Do zadań własnych określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy opracowanie i realizacja 3-letnich programów wsparcia rodziny. Podmiotem realizującym te działania na terenie gminy jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Działa on zgodnie z regulacjami prawnymi, zawartymi przede wszystkim w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. W związku z realizacją zadań wynikających ze Statutu i rozeznanych potrzeb mieszkańców Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej systematycznie dostosowuje strukturę organizacyjną i rozszerza ofertę dla osób potrzebujących pomocy. Celem pomocy społecznej jest również zapobieganie powstawaniu marginalizacji osób i rodzin. Chodzi o profilaktykę, która należy do najtrudniejszych zadań pomocy społecznej, bowiem wymaga większego profesjonalizmu pracowników socjalnych, współdziałania instytucji pomocy społecznej z innymi podmiotami np. szkołą, policją oraz poszukiwania odpowiedzi na pytanie, kiedy osoba lub rodzina zrobiła pierwszy krok, który doprowadził ją do trudnej sytuacji.

Niniejszy Program skupia się przede wszystkim na opiece świadczonej dla rodziny

Rodzina jako podstawowa komórka społeczna spełnia istotne funkcje zaspokajające potrzeby społeczne, psychiczne i emocjonalne swoich członków. Jest ona pierwotnym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtują się postawy, zachowania i poglądy, umiejętności oceny sytuacji, szczególnie w okresie wychowawczym dziecka.

Nadrzędnym celem polityki prorodzinnej jest stworzenie warunków do pełnego rozwoju rodziny. W pierwszej kolejności rodzina powinna mieć możliwość samodzielnego zmiernia się ze swoimi problemami, co zwiększa jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną a także wyzwala potencjał rodziny. Niezwykle ważne jest umacnianie rodziny i przeciwdziałanie jej dysfunkcyjności w realizacji funkcji psychospołecznych.

Zaburzeniem prawidłowego funkcjonowania rodziny może być ubóstwo, długotrwałe bezrobocie, narkomania, alkoholizm, brak mieszkania, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przemoc, przestępczość, różnego typu choroby. Stanowią one zagrożenia współczesnej rodziny i mogą prowadzić do wykluczenia społecznego. Działania pomocowe skierowane do rodzin odznaczają się niską efektywnością. Wynika to z rozproszenia działań przez różne instytucje, braku koordynacji tych działań, stosowania metod uzależniających od pomocy, a także położenia nacisku na pomoc finansową, bez należytego wykorzystania form merytorycznych np. działań wspierających, edukacyjnych, terapeutycznych oraz aktywizujących. Wobec powyższego zachodzi konieczność zmiany pracy z rodzinami poprzez podjęcie działań skierowanych na dążenie na

rozwiązywanie problemów rodzin w sposób trafny i pełny. Działania te wymagają wielopłaszczyznowego postrzegania sytuacji osób i rodzin oraz podejmowania wobec nich zintegrowanych działań w formie współpracy instytucji tak aby, gdzie jest to możliwe, nie doszło do odebrania dziecka rodzicom. Istniejący system dopuszcza możliwość podjęcia decyzji o zabraniu dziecka z rodziny, często w sytuacji, której można by było zaradzić.

Przemoc, alkoholizm oraz brak właściwej opieki nad dzieckiem są najczęstszą przyczyną umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Bardzo często problemy te zauważane są zbyt późno.

Nowa ustawa kładzie nacisk na współpracę między instytucjami, które mają kontakt z dzieckiem, mają zostać wzmocnione działania profilaktyczne, powstać instytucje asystenta rodziny i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Rodziny zagrożone kryzysem mają być stale monitorowane przez pracowników socjalnych i inne instytucje, które kontaktują się z rodziną, w tym także w razie potrzeby przez kuratorów sądowych i policję.

§1 Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Lubasz

Dane o sytuacji demograficznej	
DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ W GMINIE (stan na 31.XII)	
WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2012
MIESZKAŃCY (w osobach)	
Ogółem	7540
W tym:	
Kobiety	3769
Mężczyźni	3771

Źródło opracowania własne – dane z ewidencji ludności UG

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej podejmują szereg działań wytyczonych przez różne ustawy, które realizujemy. Działalność Ośrodka w tej dziedzinie jest szeroka i ciągle się rozwija dzięki profesjonalnie wykonywanej pracy socjalnej przez każdego pracownika . Pracę socjalną wykonuje się z każdym zgłaszającym się do Ośrodka klientem. W pojęciu pracy socjalnej mieści się właściwie każda pomoc udzielona przez Ośrodek.

Szczególną uwagę zwraca się na rodzinę i jej funkcjonowanie. Najczęściej dysfunkcjonalność rodziny łączy się z takimi zjawiskami jak uzależnienia, przemoc domowa, problemy w pełnieniu ról rodzica, małżonka czy osoby pracującej.

Zadania ujęte w programie zmierzają w kierunku wspierania rodziny przeżywającej trudności celem przywrócenia zdolności do wypełniania prawidłowych ról społecznych.

Poniżej przedstawiono liczbę osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, porównując dane z roku 2010, 2011, 2012.

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE			
WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych i zaleconych			
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	406	394	341
Liczba świadczeń pieniężnych	308	274	231
Liczba świadczeń niepieniężnych	98	120	110
Liczba rodzin ogółem	406	394	341
Liczba osób w rodzinach	854	839	775

Źródło: opracowanie własne

Główne powody korzystania z pomocy społecznej

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	Liczba rodzin rok 2010	Liczba rodzin rok 2011	Liczba rodzin rok 2012
UBÓSTWO	144	119	123
SIEROCTWO	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	0	0	1
POTRZEBAOCHRONY MACIERZYŃSTWA	78	65	45
W TYM : WIELODZIETNOŚĆ	50	48	37
BEZROBOCIE	114	103	106
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	81	86	91
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	139	150	134
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK. - WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	36	44	44
W TYM : RODZINY NIEPEŁNE	31	36	35
RODZINY WIELODZIETNE	4	5	5
PRZEMOC W RODZINIE	11	6	6
POTRZEBAOCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	0	0	0
ALKOHOLIZM	21	12	17
NARKOMANIA	0	1	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU	1	0	1

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	Liczba rodzin rok 2010	Liczba rodzin rok2011	Liczba rodzin rok 2012
DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO			
BRAK UMIEJĘTNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA MŁODZIEŻY OPUSZCZAJĄCEJ PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	0		1
SYTUACJA KRYZYSOWA	0		1

Źródło: opracowania własne.

W związku z szeroko zakrojona akcja pomocy rodzinom w ich prawidłowym funkcjonowaniu od lat prowadzona jest pomoc w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Każde dziecko w szkole gminnej ma możliwość otrzymania gorącego posiłku.

Program cieszy się dużą popularnością, propaguje zdrowe nawyki żywieniowe, jak również stanowi znacząca pomoc dla rodziny.

§ 2

Zasoby gminy

Program wspierania rodziny będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje opisane poniżej:

- 1.Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej- praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, aktywizacja społeczno - zawodowa, organizowanie koloni;
- 2.Gminny Zespół Obsługi Szkół i Przedszkoli w Lubasz – przyznawanie i wypłacanie stypendiów, dowozy dzieci niepełnosprawnych;
- 3.Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych- przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu;
- 4.Gminny Zespół Interdyscyplinarny- wsparcie i pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy;
- 5.Placówki służby zdrowia z terenu gminy- działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej ;
- 6.Placówki oświatowo wychowawcze z terenu gminy – działalność edukacyjno-wychowawcza, wsparcie psychologiczno- pedagogiczne dla dzieci i rodziców ;
- 7.Organizacje pozarządowe- działalność charytatywna , organizowanie imprez okolicznościowych, udzielanie pomocy rzeczowej.

Wymienione wyżej instytucje gro swoich działań kierują w stronę udzielania różnych form pomocy dziecku i rodzinie.

§3

Założenia programu

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Lubasz na lata 2013-2015 jest zgodny z :

- ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. O wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej :
- ustawą z dnia 12 marca 2004r. O pomocy społecznej :
- ustawą z dnia 29 lipca 2005r. O przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie :
- ustawą z dnia 26 października 1982r. O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

§4

Cele programu

1.Cel główny:

stworzenie warunków do prawidłowego wypełniania przez rodziny funkcji opiekuńczo-wychowawczych na terenie Gminy Lubasz

2.Cele szczegółowe:

1. podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny,
2. wspieranie rodzin dysfunkcyjnych,
3. podejmowanie i koordynacja działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

§5

Zadania programu

Zadania w zakresie realizacji programu oraz harmonogram zawiera poniższa tabela.

Lp	Zadania	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Wspierania rodzin dysfunkcyjnych	1.praca z rodziną- poradnictwo specjalistyczne(prawne, psychologiczne, socjalne, pedagogiczne), 2.udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej- dożywanie dzieci w szkołach, współfinansowanie wypoczynku oraz organizowanie czasu wolnego, współfinansowanie	2013-2015	Wszystkie podmioty	Ilość udzielanych porad, ilość dożywianych dzieci, ilość dzieci korzystających z wypoczynku, ilość rodzin korzystających z pracy socjalnej (objętych kontraktem socjalnym).

		pobytu dziecka w rodzinie zastępczej , rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej lub terapeutycznej, 3.Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka-praca socjalna z rodziną, prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka i rodziny.			
2.	Podjęmowanie i koordynacja działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej	1.współpraca szkół, policji, kuratorów, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, organizacji pozarządowych, 2.Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji-szkolenia dla pracowników socjalnych i innych specjalistów.	2013-2015	Wszystkie podmioty	

§6

Odbiorcy programu

- 1.Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
- 2.Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

§7

Oczekiwane rezultaty

Zwiększenie skuteczności pomocy kierowanej do rodzin dysfunkcyjnych.

§8

Realizatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaszcu przy współpracy z :

- Gminnym Zespołem Obsługi Szkół i Przedszkoli,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespołem Interdyscyplinarnym,
- Placówkami oświatowymi,
- Zakładami Opieki Zdrowotnej,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance,
- Policją,
- Organizacjami pozarządowymi,

-Parafia.

§9

Źródłami finansowania programu są

- środki własne gminy zaplanowane na dany rok budżetowy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej,
- środki pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- dotacje z budżetu państwa,
- środki pozabudżetowe.

§10

Monitoring będzie polegał na zbieraniu i ocenie danych pod kątem realizacji celów programu. Zebrane informacje będą wykorzystane do planowania działań profilaktycznych, które będą wpisywane w formie zadań do wykonania przez poszczególne instytucje i organizacje realizujące program.